

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

KARCINOM PROSTATY
PROGRAM ČASNÉHO ZÁCHYTU

NSC NÁRODNÍ
SCREENINGOVÉ
CENTRUM

POPULAČNÍ PILOTNÍ PROGRAM ČASNÉHO ZÁCHYTU KARCINOMU PROSTATY

prof. MUDr. Roman Zchoval, Ph.D., MBA, členové Komise pro přípravu programu časného záchytu karcinomu prostaty a kolektiv Národního screeningového centra ÚZIS ČR

POPULAČNÍ PILOTNÍ PROGRAM ČASNÉHO ZÁCHYTU KARCINOMU PROSTATY

- Zahájení
 - Leden 2024
- Cílová populace
 - muži ve věku **50–69 let (+364 dní)** – věk pro oslovení do programu a iniciální náběr PSA
 - bez anamnézy C61, bez suspekce na C61
 - PL či urolog neprovedl PSA v posledních 2 letech (v tom případě se vyhodnocuje poslední stanovení PSA)
 - oslovují se také muži, kteří jsou v dispenzární péči pro jiné onkologické onemocnění
- Screeningový test
 - Stanovení PSA
- Řízení a koordinace
 - Komise pro přípravu programu časného zachytu karcinomu prostaty
 - Komise pro schvalování pracovišť a zařazení radiologického pracoviště pro provádění magnetické rezonance (MRI) v rámci Populačního pilotního programu časného zachytu karcinomu prostaty v ČR a pro schvalování pracovišť a zařazení urologického pracoviště pro provádění biopsie prostaty v rámci Populačního pilotního programu časného zachytu karcinomu prostaty v ČR
- Monitoring a evaluace
 - Národní screeningové centrum, ÚZIS ČR

KOMISE PRO PŘÍPRAVU PROGRAMU ČASNÉHO ZÁCHYTU KARCINOMU PROSTATY

- Hlavním koordinačním orgánem programu je **Komise pro přípravu programu časného zachytu karcinomu prostaty**, jež byla zřízena příkazem ministra zdravotnictví č. 12/2023 ze dne 15. 2. 2023.
- Základním předmětem činnosti Komise je:
 - **příprava podkladů pro odborné zvážení** zavádění programu do praxe
 - **koordinaci následného zavedení** programu do praxe
- Komise dále:
 - **navrhuje proces monitoringu** průběhu programu
 - **podílí se na přípravě zajištění datového auditu**, sběru dat a evaluaci programu
- V roce 2024 se konalo již 5 jednání – 1/2024, 3/2024, 4/2024, 6/2024 a 9/2024

SLOŽENÍ KOMISE PRO PŘÍPRAVU PROGRAMU ČASNÉHO ZÁCHYTU KARCINOMU PROSTATY

- Česká urologická společnost ČLS JEP
- Národní screeningové centrum ÚZIS ČR
- Odbor zdravotní péče MZ ČR
- Odbor regulace cen a úhrad MZ ČR
- Sekce ambulantních urologů ČUS ČLS JEP
- Společnost všeobecného lékařství ČLS JEP
- Sdružení praktických lékařů ČR
- Česká radiologická společnost ČLS JEP
- Česká společnost klinické biochemie ČLS JEP
- Společnost českých patologů ČLS JEP
- Česká onkologická společnost ČLS JEP
- Společnost radiační onkologie, biologie a fyziky ČLS JEP
- Všeobecná zdravotní pojišťovna ČR
- Svaz zdravotních pojišťoven ČR

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ

PŘÍKAZ MINISTRA

č. 12/2023

Zřízení Komise pro přípravu programu časného zachytu
karcinomu prostaty – Statut a Jednací řád

Číslo jednací:	MZDR 245/2023-12/MIN/KAN
Účinnost ode dne:	15. února 2023
Vydal KAN dne:	15. února 2023
Odpovědný útvar:	ÚZIS ČR

DOKUMENTY PROGRAMU ČASNÉHO ZÁCHYTU KARCINOMU PROSTATY

V rámci programu časného záchytu karcinomu prostaty jsou ve Věstníku Ministerstva zdravotnictví **č. 11/2023** a **č. 15/2023** zveřejněny následující materiály:

- Metodika realizace Populačního pilotního programu časného záchytu karcinomu prostaty v ČR
- Podmínky akreditace pracovišť pro biopsie prostaty v rámci programu časného záchytu
- Podmínky akreditace pracovišť pro MRI prostaty v rámci programu časného záchytu (aktualizované znění ve Věstníku MZ ČR č. 15/2023)
- Standard provedení biopsie prostaty v rámci programu časného záchytu
- Standard provedení multiparametrického zobrazení prostaty magnetickou rezonancí v rámci programu časného záchytu

DOKUMENTY PROGRAMU ČASNÉHO ZÁCHYTU KARCINOMU PROSTATY – METODICKÁ DOPORUČENÍ 06/2024

V rámci programu časného zachytu karcinomu prostaty byl v červenci 2024 zveřejněn dokument Metodických doporučení:

- A. Kritéria ordinační doby ambulance – certifikace urologických ambulancí ČUS ČLS JEP
- B. Upřesnění intervalů pro náběr PSA při převádění osob do organizovaného programu časného zachytu
- C. Objasnění postupu ve věkových skupinách mimo vstupní kritéria Programu
- D. Akceptace vykázaných screeningových výkonů Programu u mužů nad horní věkovou hranicí Programu

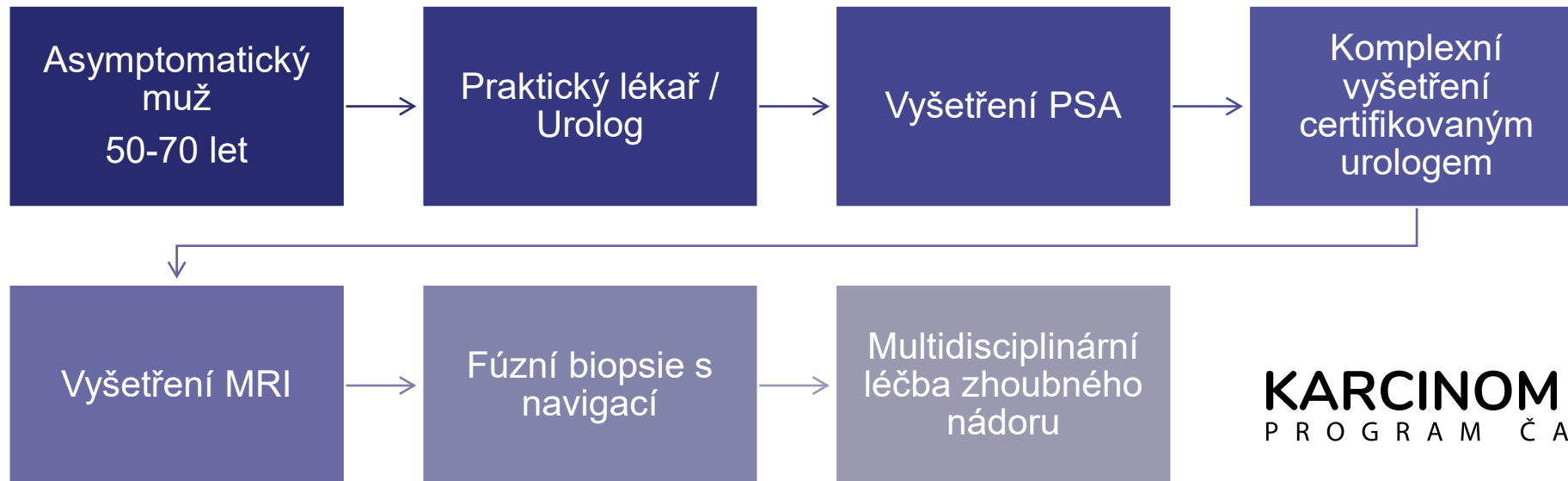
Metodická doporučení pro upřesnění výkladu Metodiky realizace populačního pilotního programu časného zachytu karcinomu prostaty v ČR vydává NSC ÚZIS ČR po schválení Komisí pro přípravu programu časného zachytu karcinomu prostaty. Jedná se o dokument shrnující jednotlivá stanoviska Komise.

Program časného záchytu karcinomu prostaty

ALGORITMUS PROGRAMU

ZJEDNODUŠENÝ ALGORITMUS POPULAČNÍHO PILOTNÍHO PROGRAMU ČASNÉHO ZÁCHYTU KARCINOMU PROSTATY

- **Praktický lékař nebo urolog** nabídne účast v programu, poučí muže, odebere vzorek krve na vyšetření prostatického specifického antigenu (PSA).
- **Urolog s certifikátem ČUS ČLS JEP** provede komplexní vyšetření a dle výsledků muže odešle na vyšetření magnetickou rezonancí (MRI); dle nálezů indikuje další vyšetření.
- **Vyšetření MRI** je poskytováno pouze na **radiologických pracovištích s osvědčením vydaným MZ ČR.**
- **Biopsie** jsou poskytovány pouze na **urologických pracovištích s osvědčením vydaným MZ ČR.**

Analýza dat a výsledky za období leden–březen 2024

MUŽI VSTUPUJÍCÍ DO PROGRAMU: PRAKTICKÝ LÉKAŘ A AMBULANTNÍ UROLOG

ZDROJ DAT A SLEDOVANÉ SCREENINGOVÉ ZDRAVOTNÍ VÝKONY

- Analýza byla provedena na základě dat Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS).
- Bylo sledováno období **leden–březen 2024**. Data za toto období jsou však **předběžná** a v průběhu roku 2024 **budou dohlášena**.
- Sledovány byly následující zdravotní výkony:
 - 01130: MANAGEMENT ČASNÉHO ZÁCHYTU KARCINOMU PROSTATY
 - 01134: ODMÍTNUTÍ ZAŘAZENÍ DO PROGRAMU
 - 01131: PSA DO 1,0 µG/L
 - 01132: PSA 1,0–2,99 µG/L
 - 01133: PSA 3,0 µG/L A VÍCE
 - 76027: UROLOGICKÉ VYŠETŘENÍ U MUŽŮ S PSA 3+
 - 76029: UROLOGICKÉ VYŠETŘENÍ PO PROVEDENÍ VYŠETŘENÍ MR PROSTATY
 - 81800: PSA PRO ČASNÝ ZÁCHYT KARCINOMU PROSTATY
 - 89951: MAGNETICKÁ REZONANCE PROSTATY SCREENING PIRADS SKÓRE 1
 - 89952: MAGNETICKÁ REZONANCE PROSTATY SCREENING PIRADS SKÓRE 2
 - 89953: MAGNETICKÁ REZONANCE PROSTATY SCREENING PIRADS SKÓRE 3
 - 89954: MAGNETICKÁ REZONANCE PROSTATY SCREENING PIRADS SKÓRE 4
 - 89955: MAGNETICKÁ REZONANCE PROSTATY SCREENING PIRADS SKÓRE 5
 - 89956: MAGNETICKÁ REZONANCE PROSTATY SCREENING ČASNÉ KONTROLNÍ VYŠETŘENÍ ZA 6M
 - 89957: MAGNETICKÁ REZONANCE PROSTATY SCREENING DOPLŇUJÍCÍ POSTKONTRASTNÍ VYŠETŘENÍ PIRADS SKÓRE 2
 - 89958: MAGNETICKÁ REZONANCE PROSTATY SCREENING DOPLŇUJÍCÍ POSTKONTRASTNÍ VYŠETŘENÍ PIRADS SKÓRE 4
 - 76621: PUNKČNÍ BIOPSIE PROSTATY
 - 76623: CÍLENÁ BIOPSIE PROSTATY POMOCÍ NMR/UZ FÚZE OBRAZU
 - 76031: UROLOGICKÉ VYŠETŘENÍ PŘED PROVEDENÍM BIOPSIE
 - 76033: UROLOGICKÉ VYŠETŘENÍ PO PROVEDENÍ BIOPSIE
 - 87012: PARAMETRIZACE VYŠETŘENÍ PRO PROGRAM ČASNÉHO ZÁCHYTU KARCINOMU PROSTATY

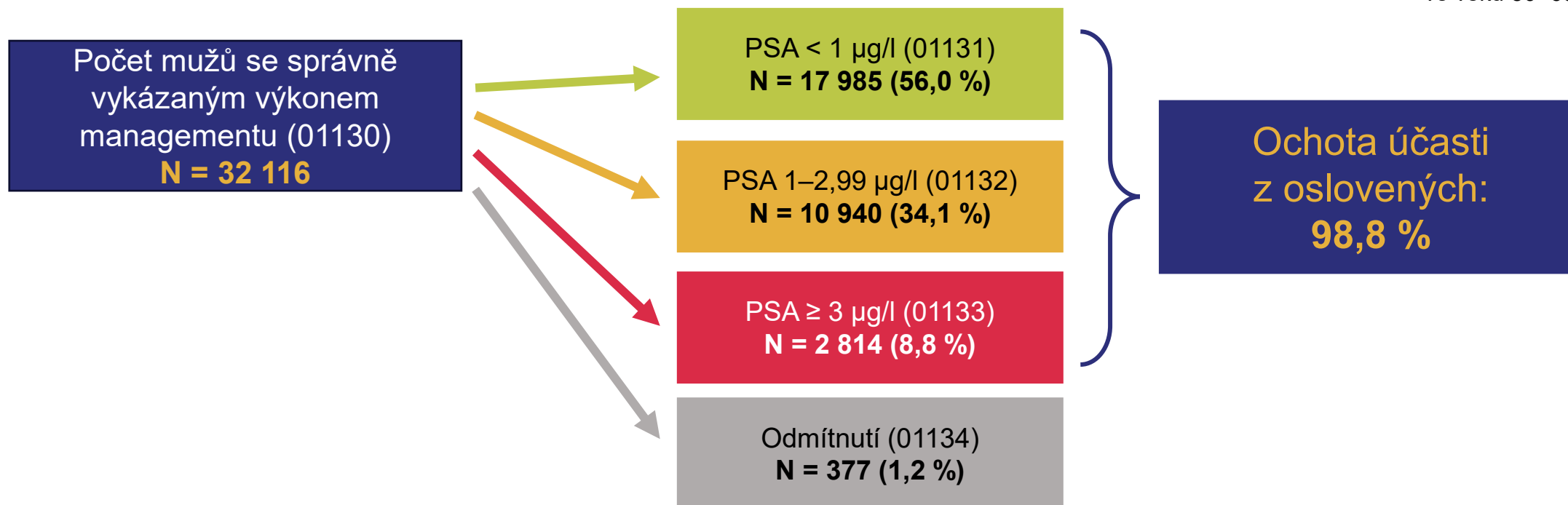
POCHOTA OSLOVENÝCH MUŽŮ K ÚČASTI DO PROGRAMU JE VYSOKÁ

Zdroj dat: NRHZS

Leden–březen 2024*

Počet oslovených osob do programu a vstupní odběr PSA u osob 50–69 let

Výkony 01130, 01131, 01132, 01133, 01134
32 116 mužů s výkonem 01130
ve věku 50–69 let

V prvním čtvrtletí programu bylo osloveno více než 32 tisíc mužů, z toho ochotu k účasti projevilo 98,8 %. Podíl mužů s pozitivním výsledkem (PSA ≥ 3 µg/l) činí 8,8 %.

* Data za období leden–březen 2024 jsou předběžná.

NEJČASTĚJI MUŽE DO PROGRAMU OSLOVUJÍ PRAKTIČTÍ LÉKAŘI

Zdroj dat: NRHZZ

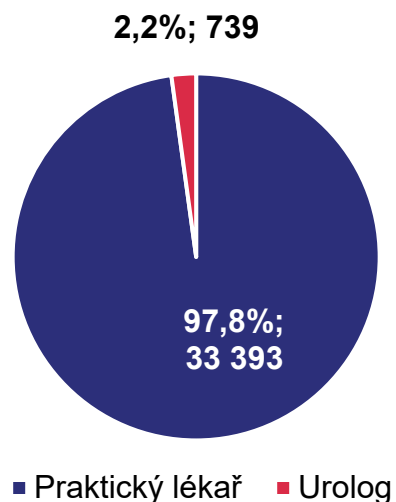
Leden–březen 2024*

Výkon 01130

34 132 mužů s výkonem 01130

ve věku 50–69 let

Odbornost lékaře

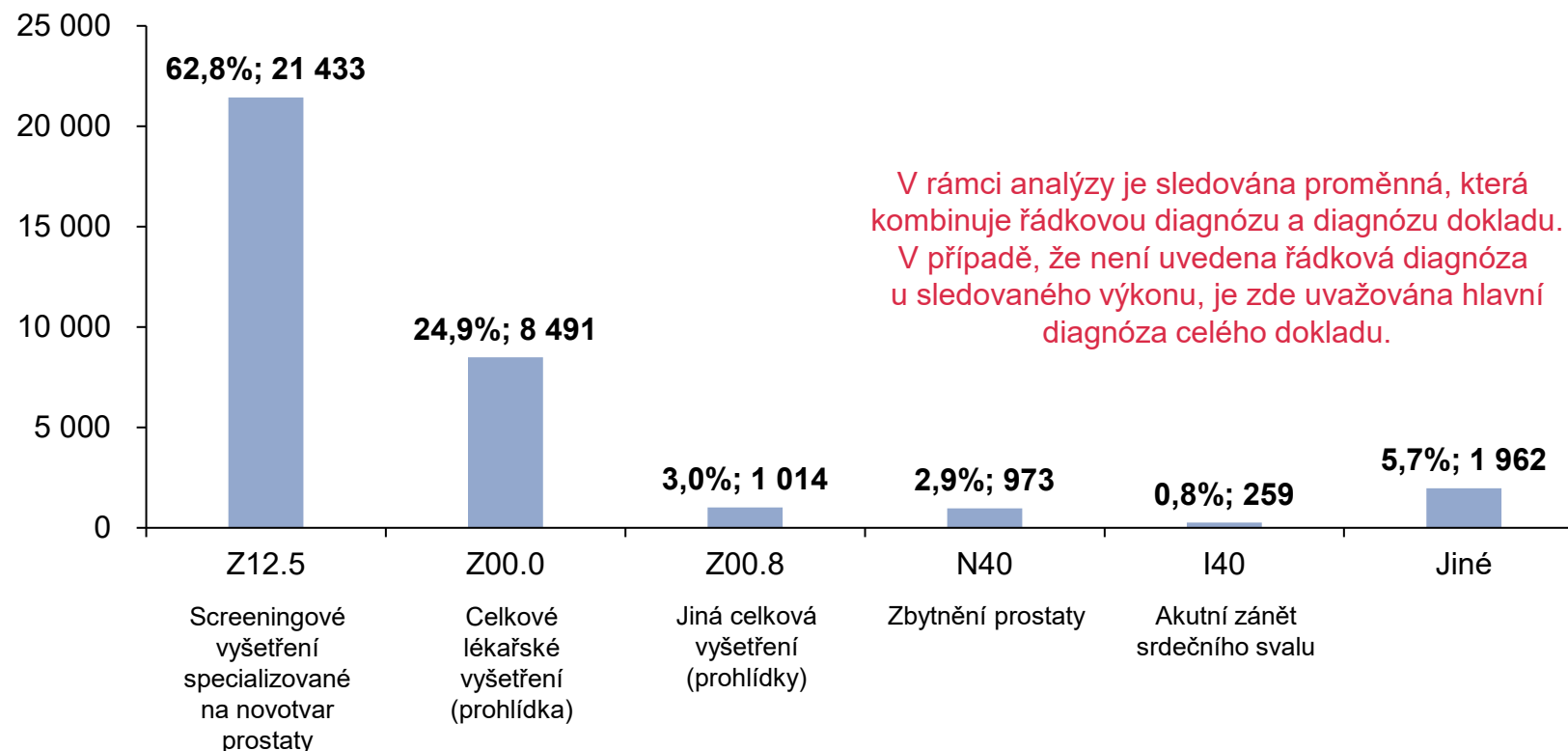

Počet zapojených IČZ

N = 2 730 IČZ praktických lékařů

N = 51 IČZ urologů

Nejčastější diagnózy

Ve sledovaném období vykazují management převážně praktičtí lékaři. Převažuje diagnóza dokladu Z12.5 (62,8 %). Doposud se do programu zapojilo 2 730 praktických lékařů a 51 urologů (dle IČZ u výkonu managementu).

* Data za období leden–březen 2024 jsou předběžná.

Aktuální situace – podzim 2024

ZAPOJENÁ PRACOVISŤE

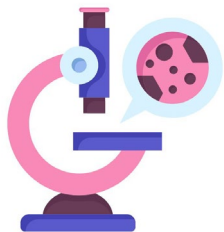
SÍŤ PRACOVIŠŤ ZAPOJENÝCH DO PROGRAMU

145 certifikovaných urologických ambulancí

42 akreditovaných radiologických center MRI
s osvědčením MZ ČR

42 akreditovaných bioptických center
s osvědčením MZ ČR

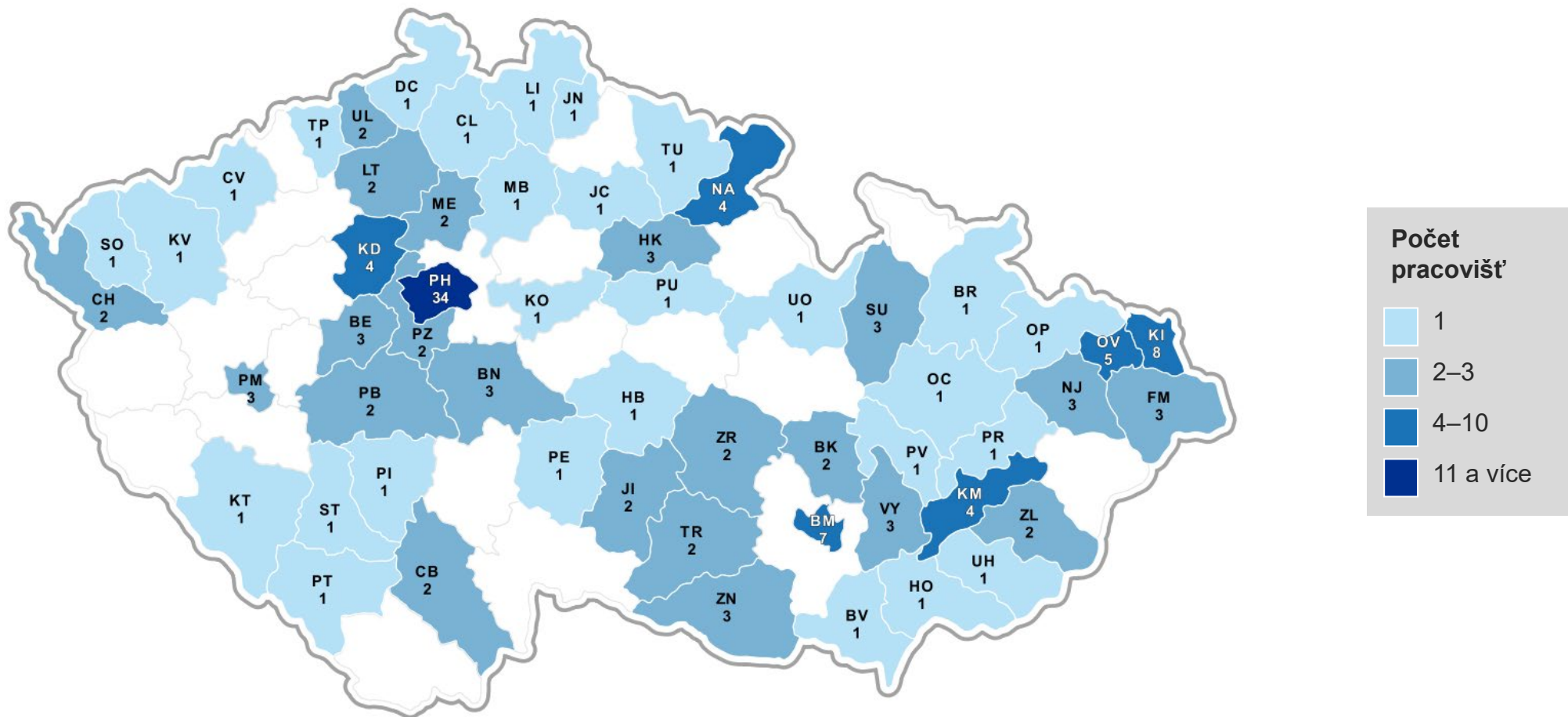
POSKYTOVATELÉ S OSVĚDČENÍM – POKRYTÍ PÉČE DLE KRAJŮ

Zdroj: MZ ČR, Seznam poskytovatelů, kteří splnili podmínky pro udělení osvědčení pro biopsie prostaty v rámci Populačního pilotního programu časného záchytu karcinomu prostaty – 1., 2. a 3. kolo žádostí

Kraj	Počet poskytovatelů s osvědčením – MRI	Počet poskytovatelů s osvědčením – biopsie
Hlavní město Praha	10	11
Jihočeský kraj	1	1
Jihomoravský kraj	3	4
Karlovarský kraj	1	2
Kraj Vysočina	2	2
Královéhradecký kraj	2	2
Liberecký kraj	2	2
Moravskoslezský kraj	8	8
Olomoucký kraj	2	1
Pardubický kraj	2	1
Plzeňský kraj	1	1
Středočeský kraj	4	4
Ústecký kraj	1	1
Zlínský kraj	3	2
Celkem	42	42

POČTY CERTIFIKOVANÝCH AMBULANCÍ DLE OKRESU

Zdroj: Webové stránky České urologické společnosti ČLS JEP
N = 145 urologických ambulancí (IČP)

Program časného zachytu karcinomu prostaty

PODPORA PROGRAMU A ZAPOJENÍ LÉKAŘŮ

https://www.prostascreeing.cz

Financováno Evropskou unií NextGenerationEU

KARCINOM PROSTATY PROGRAM ČASNÉHO ZÁCHYTU

Úvod O programu Pro lékaře Kontakt

Hledat

Rakovinu prostaty lze vyléčit, pokud je odhalena včas

Pětileté přežití*

100 % klinické stadium I

53 % klinické stadium IV

* Uvedené hodnoty jsou z období 2020-2022 a ukazují, kolik procent pacientů v dané skupině se dožije 5 let od diagnózy.

Program časného záchytu karcinomu prostaty

Rakovina prostaty je nejčastějším zhoubným nádorem mužů (kromě nemelanomových kožních nádorů). Každý rok onemocní tímto nádorem v ČR okolo 8 100 mužů a přibližně 1 400 mužů ročně na rakovinu prostaty umírá. Proto je důležité neodkládat pravidelná screeningová vyšetření, která umožní případnou rakovinu odhalit. Včasné odhalení nemoci představuje klíč k úspěšnému vyléčení!

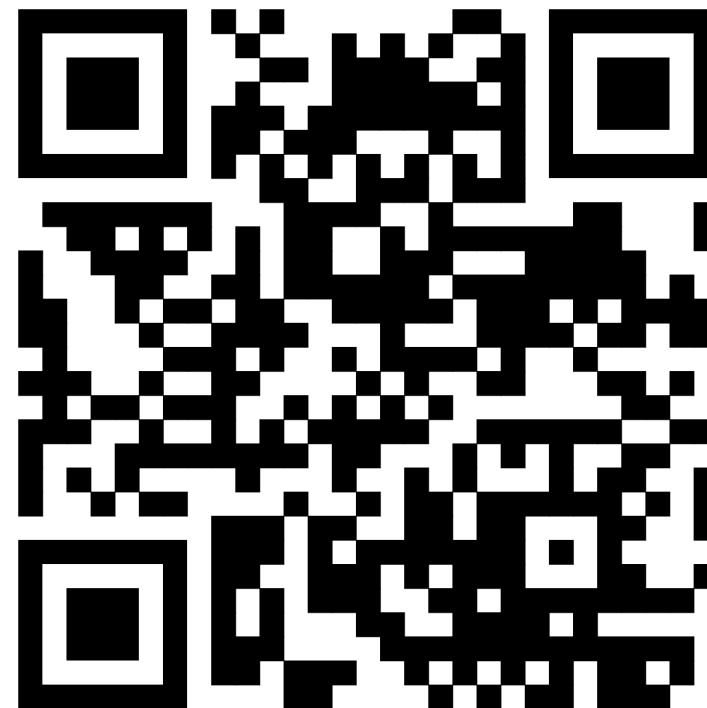
Aktuality a zajímavosti

Rychlé volby

- Mapa pracovišť
- Pro koho je program určen?
- Kde a jak program probíhá?

PRÓSTA FORUM 2024
Praha
20. listopadu 2024

Když jde o zdraví, hledejte na správném místě **nzip.cz**

VZNIK SÍTĚ REGIONÁLNÍCH KOORDINÁTORŮ

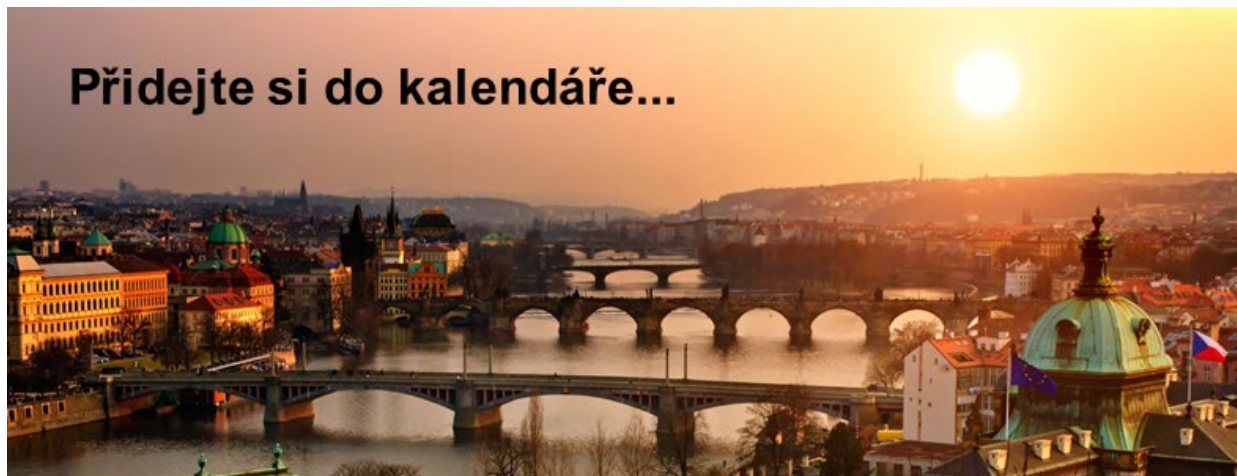
- Zřízení sítě pro podporu implementace Programu v jednotlivých regionech.
- Inspirace v dlouhodobě realizovaných populačních programech, kde jsou regionální koordinátoři zavedeni.
- **Koordinátor:**
 - Je **plně informován** o všech aspektech Programu časného zachytu karcinomu prostaty.
 - Tyto **informace předává** lékařům všech zapojených odborností na základě aktuálních potřeb.
 - **Seznam koordinátorů bude zveřejněn** na stránkách prostascreeing.cz, případně na stránkách odborných společností.
 - Se aktivně **podílí na vzdělávání a diseminaci informací** v rámci odborných konferencí týkajících se jeho odbornosti a regionální příslušnosti.
- Nyní probíhají administrativní úkony, plánovaný začátek činnosti regionálních koordinátorů je listopad 2024.

ODBORNÁ SETKÁNÍ 2024 – 2. POLOLETÍ

- XLV. Český radiologický kongres, Plzeň, 22. září – 24. září 2024
- DAKAR 2024 – Datový audit karcinomů, pořádáno v rámci ČRS, Plzeň, 22. září 2024
- 49. sjezd Společnosti českých patologů Ostrava a 27. sjezd České společnosti histologických laborantů, 3. říjen – 5. říjen 2024
- **9. Konference PREVON**, 8.-9. říjen 2024
- **70. výroční konference ČUS ČLS JEP**, Brno, 16. říjen 2024 – 18. říjen 2024
- 9. kongres Medicíny pro praxi v Brně , 18. říjen – 19. říjen 2024
- Brněnské onkologické dny, 23. říjen 2024 – 25. říjen 2024
- **3. ročník PROSTAFORUM**, Praha, 20. listopad 2024
- 21. kongres Medicíny pro praxi v Praze – kongres praktických lékařů, 1. listopad – 2. listopad 2024
- XLIII. výroční konference SVL ČLS JEP, Karlovy Vary, 6. listopad 2024 – 9. listopad 2024
- 10. kongres Medicíny pro praxi v Plzni – kongres praktických lékařů, 29. listopad – 30. listopad 2024

REGISTRUJTE SE NA PROSTAFORUM 2024

Přidejte si do kalendáře...

PROSTAFORUM 2024

PRAHA
20. LISTOPADU
2024

OD TEORIE K PRAXI:

Co nás naučil první rok
screeningu karcinomu prostaty?

www.PROSTAFORUM.cz

NSC

**NÁRODNÍ
SCREENINGOVÉ
CENTRUM**